

ningen, og som altsaa erklærer sig for ikke at kunne bestaa selvstaendig — den har i mine Tanker med det Samme tabt sin Ret til Selvforsyelse, thi det er en Anomali at ville fastholde Fordringen om Kommunernes Selvforsyelse, naar man ikke tillige vil fastholde Fordringen om, at de skulle bestaa selvstaendige ved egne Midler.

Da det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Sessen) har udtalt om en i sin Tid truffen Foranstaltning, der ikke staar mig fjern, at den paahød et „ulovligt“ Dmsvøb, saa haaber jeg, at den høitærede Formand vil tillade, at jeg modsiget det ærede Medlem paa dette Punkt. For det Første var det ikke et ulovligt Dmsvøb, det kunde allerhøist kaldes et ufyldigt Dmsvøb, men det var endvidere saa langt fra et Dmsvøb, at det endog saa var en Gjenvei. Det er jo nemlig ganske klart, at naar en Minister i saadanne rent lokale Spørgsmaal ubetinget maa støtte sig blandt Andet paa Dverpørgighedens Erklæring, saa er det en Gjenvei, naar Sagen medtager denne Erklæring paa sin Vei, i Stedet for først at komme til sit Bestemmelsessted og saa returnere for at medtage den.

Jeg anser det her forelagte Lovforslag tillige med et andet i det andet Thing forelagt Lovforslag om Skolevæsenet for at være af den allerstørste Vigtighed for hele Samfundets Udvikling. Det forekommer mig, at de Gæmmer, som disse Lovforslag behandle, nemlig Ungdommens Opdragelse og Fastsættelsen af Samfundets Pligter mod de Borgere, der ikke ere i Stand til at hjælpe sig selv, ere af en saa indgribende Vigtighed, at jeg ligejom det ærede 3die Medlem for 8de Kreds (Brind-Seibelin) ikke kan Andet end ledsage det foreliggende Lovforslag med mine varmeste Ønsker om, at det maa lykkes at føre det igjennem endnu i denne Samling. Jeg vilde ønske Udbyttet af denne Session for at være særdeles rigt, selv om den kun maatte føre til, at disse to Lovforslag bleve til Love og bleve det i en god Form.

J. Andersen: Det kan vist ikke falde Noget ind at negte, at det vilde være ganske udmærket, om man kunde finde en Maade at underholde de værdige Trængende paa gennem frivillige Bidrag; men man kommer altid til det vanskelige Spørgsmaal: Hvor er den Bismær, hvorpaa man skal opvæie, om den Trængende er værdig eller ikke. Mindst af Alt tror jeg nu, at det foreliggende Lovforslag egner sig til, at fremkalde Bidrag til den frivillige Fattigkasse, thi det vil, saaledes som allerede udtalt af et æret Medlem, kun bevirke, at den frivillige Understøttelse tilbøies eller ganske fritager en fremmed Kommune for dens Forsørgelsespligt og kaster denne over paa Opholdskommunen. Læger man nemlig en Landkommune og undersøger dens Indvaaneres Fødested, saa vil man finde, at Størstedelen af Personerne efter Bestemmelserne i Lovforslaget ikke ere forsørgelsesberettigede i Kom-

munen. — Jeg tror heller ikke, at den Anvisning, som den første ærede Læser gav, at nemlig Kommunerne skulde have en vis Kvotabel af deres Fattigudgifter godtgjorte af Amtskommunen, vil bidrage til at fremme det frivillige Fattigvæsen; det vil snarere føre til, at man siger: Naar vi bidrage saa og saa meget for at holde Folk udenfor Fattigvæsenet, saa komme vi til at udbrøde saa meget mere til Amtskommunen, altsaa til de andre Kommuner. Jeg tror derfor, at det vilde være temmelig uheldigt at fastholde denne Tanke, som derimod var fuldkommen paa sin Plads i Kommissionsens Forslag, hvor de Trængende jo vare delte i to forskellige Klasser. — Jeg maa tilføie, at jeg er meget betænkelig ved at sætte Fødestedet som absolut Forsørgelsessted; jeg er navnlig betænkelig derved for saadanne Kommuners Vedkommende, som ere beliggende tæt ved Fabriker eller anden stor Bedrift og ere saa uheldige at afgive Bolig for en hel Del Arbeidere, der søge deres Erhverv i en anden Kommune eller i Kommunen selv. Det vil meget ofte være Ulsalbet, at disse Kommuner beholde den gamle Arbejder, den Arbejder, der er bleven 40—50 Aar gammel; thi han er som oftest i en saadan Stilling, at han vedbliver at opholde sig paa det Sted, hvor han en Gang er; men til den samme Kommune ville tillige en stor Del af de i den Fødsle vende tilbage. Den Betragtning, som blev udtalt af den foregaaende ærede Læser, nemlig at ved dem, der høre til en Kommune, maa dog nærmest forstaaes dem, der have sluttet sig til den og der have arbejdet og betalt deres kommunale Statter, er efter min Mening den klareste og reneeste Opfattelse af, hvem der hører til Kommunen. Den ærede Læser brugte det Udtryk, at den Omstændighed, at et Barn tilfældigvis har set Dagens Lys i en vis Kommune, vilde være tilstrækkelig til, at det — maaske efter mange Tidens Forløb — vendte tilbage dertil som forsørgelsesberettiget; men hertil vil jeg føie, at Barnet end ikke behøver at have set Dagens Lys i Kommunen, thi det er tilstrækkelig, at Moderen Linaanedersdagen for sin Nedkomst har opholdt sig der, og det er dog mærkeligt, at den paagældende Kommune blot paa Grund deraf skal være Barnets Forsørgelseskommune. Derfor man tror, at de „smilde Manøvrer“ ville ophøre, efterat der er kommet en Lov som denne, da tager man fejl. Nei, de ville ikke ophøre, de ville kun begynde paa et senere Stadium, nemlig naar den paagældende Person er over 40 Aar gammel, og det er netop et Stadium, paa hvilket Manøvreren vil være langt lettere. Efter min Erfaring — og jeg har i nogle og tyve Aar haft med Fattigvæsenets Bestyrelse at gjøre — er det netop i Arbeidernes fremrykkede Alder lettest at bruge disse forargelige Manøvrer, som man har talt om; de ville ingenlunde formindskes, men ville maaske forges og blive endnu mere forargelige, end de hidtil have været. — Jeg skal, da jeg har Ordet, ogsaa omtale den gjen-